

Monumentnummer*: 515358

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 maart 2001
Kadaster deel/nr 82774/58

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Usquert Het Hogeland Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Usquert

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Usquert C 1213

Omschrijving**

Inleiding

RENTENIERSWONING met aangebouwde SCHUUR, genaamd `Kona' getuige de gevelsteen, gebouwd in 1915 waarschijnlijk door architect G. Nijhuis en aannemer Havinga in een Overgangsarchitectuur met Chalet- en Art Nouveau-stijl elementen. De boerenfamilie Westerhuis gaf opdracht tot de bouw van het huis. Volgens de huidige eigenaar had dit pand als eerste in Usquert centrale verwarming ingebouwd. In 1977 vond een verbouwing plaats. Er werd een dubbele garage gebouwd in de achtertuin van het huis, in de achtergevel van de schuur werden garagedeuren geplaatst en een fietsenstalling aangebouwd. In de westgevel van het voorhuis werden de serre deuren dichtgezet en een nieuw terras en serre gebouwd. Deze aanbouwen, die vanaf de openbare weg echter niet zichtbaar zijn, komen niet voor bescherming van rijkswege in aanmerking. In het interieur werd de muur van de achterkamer naar de keuken doorbroken. Ook zijn de luiken inmiddels verdwenen.

De rentenierswoning ligt in een gebied genaamd Wadwerderweg, dat zal worden voorgedragen als beschermd gezicht. Het pand heeft zowel voor als achter een diepe tuin. In de tuin aan de achterzijde, afgesloten door een rij bomen, ligt rechts achterin een boomgaard.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De twee bouwlagen hoge, deels onderkelderde RENTENIERSWONING heeft witgepleisterde gevels op een trasraam van donkere baksteen waarin een natuurstenen band, dat doorloopt tot aan de onderdorpels van de vensters, en wordt gedekt door een samengestelde overkragende kap waarop rood geglazuurde tuile du Nord; piron op de nok aan de westzijde; in het dakvlak aan de westzijde één en aan de oostzijde twee dakkapellen onder een overkragend plat dak waarin vensters met roedenverdeling; houten fries en goot op klossen. De deuren en staande vensters hebben een bovenlicht met houten roedenverdeling waarin gekleurd glas-in-lood en zijn geplaatst onder een natuurstenen latei en geel bakstenen rollaag en soms onder een segmentboog; zijkanten van de bovenlichten afgewerkt met gele baksteen en beëindigd met natuursteen ter hoogte van het kalf; de vensters hebben een onderdorpel van natuursteen.

De voorgevel (zuidzijde) heeft twee risalerende geveldelen. De risalerende topgevel aan de linkerkant heeft strakke windveren, een houten beschoot en twee afgesneden hoeken, afgewerkt met natuursteen. Op de begane grond een H-venster en twee smallere vensters onder een geel bakstenen strek waarboven een inpandig balkon; twee openslaande deuren met bovenlichten; balustrade van witgepleisterd stijlen en natuurstenen regels. Naast het balkon aan zowel de voor- als zijkant twee smalle openingen. In de top drie vierruits vensters waarin gekleurd glas-in-lood onder een geel bakstenen strek. In het meest centrale iets terugspringende geveldeel bevindt zich de entree in portiek, die is afgewerkt met een opengewerkte fries-achtige decoratie van gele baksteen en natuursteen; houten paneel deur met bovenlicht en zijlichten met geslepen glas; in de rechter zijwand van de portiek een gevelsteen, waarin: 'ANNO 1915 LE Westerhuis, N Westerhuis, Westerhuis'; granito vloer en natuurstenen stoep van vier treden, waarnaast een gepleisterd muurtje met ijzeren railing. Boven de portiek in een terugliggend vlak de naam „KONA" en drie twee-delige vensters waarin gekleurd glas-in-lood. In het rechter geveldeel een samengesteld H-venster.

In het risalerende rechter geveldeel aan de westzijde bevindt zich een houten serre op een trasraam van donkere baksteen afgezet met een natuurstenen band onder een gebroken dak; vensters met gekleurd glas-in-lood in de bovenlichten en aan de voorzijde ook tussen de vensters onderling. Boven de serre een balkon onder lessenaarsdak ondersteund door houten stijlen die rusten op de serre; houten balustrade. Aan weerszijden twee H-vensters en in de zijkant een samengesteld en een H-venster. Het linker geveldeel heeft aan de voorzijde een H-venster en een rechthoekig venster.

Aan de achtergevel (noordzijde) rechts de niet-originele serre en links de aangebouwde schuur.

In het risalerende rechterdeel van de oostgevel een samengesteld, een H- en een keldervenster met diefijzer. De dienstingang in portiek bevindt zich in het linker geveldeel; houten paneel deur met bovenlicht; opengewerkte houten vakwerk-decoratie, die met twee houten stijlen rust op een gepleisterd muurtje; natuurstenen stoep van drie treden.

De aangebouwde SCHUUR op rechthoekige plattegrond heeft witgepleisterde gevels op een donker bakstenen trasraam en wordt gedekt door een zadeldak met geglazuurde rode tuile du Nord; houten goot op klossen; op het oostelijk dakvlak een schoorsteen van gele baksteen; identieke vensters als in de woning, behalve nu in het bovenlicht geel glas.

Aan de westzijde bevindt zich de niet-originele serre met aan de linkerkant een H-venster. In de topgevel met strakke windveren aan de noordzijde een niet-originele fietsenschuur en garagedeuren; in de top een smal H-venster. De oostgevel van de schuur springt naar voren ten opzichte van het voorhuis en heeft twee openslaande houten schuurdeuren met bovenlicht.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de hal met houten lambrizing, plafond en bordestrap met Art Nouveau-motieven, de granieten vloer, de houten tochtdeuren met boven- en zijlichten, in de woon- en achterkamer de gestucte plafonds met Art Nouveau-

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

motieven, de vensterbanken waarin bankjes en de omlijsting van de radiatoren (gietijzeren raster).

Waardering

Rentenierswoning met aangebouwde schuur van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een rentenierswoning met aangebouwde schuur uit 1915 in de provincie Groningen in een Overgangsarchitectuur met Chalet- en Art Nouveau-stijl elementen
- vanwege de bijzondere vormgeving en detaillering en het rijke materiaalgebruik
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur en delen van het interieur
- vanwege de beeldbepalende ligging in een gebied genaamd Wadwerderweg, dat zal worden voorgedragen als beschermd gezicht
- als herinnering aan de grote rijkdom van boerenfamilies in het eerste kwart van de twintigste eeuw in Usquert.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis